

Uczestniczyć w Szkołach Pobożnych

(Misja współdzielona, posługi pijarskie i procesy włączenia w Kościół i w Szkoły Pobożne)

Wprowadzenie

1. 46. Kapituła Generalna wezwała Zakon do ożywienia procesu wzmacniania pijarskiego życia i posłannictwa. Zakon podjął to wezwanie do rewitalizacji z różnych punktów widzenia, co wyraża się w zaproszeniu skierowanym do wielu osób, by uczestniczyły we wspólnym zadaniu budowania i odnawiania Szkół Pobożnych.
2. Skala posłannictwa pijarskiego i jego pilność, a także otwarcie Szkół Pobożnych na laikat, sprawiają iż dostrzegamy wagę zaproszenia do uczestniczenia w Szkołach Pobożnych na drodze różnych sposobów przynależności. W sposób szczególny opowiadamy się za uwydatnieniem zaproszenia – poza pijarskim powołaniem zakonnym – do przyjęcia powołania w:
 - a. Bractwie Szkół Pobożnych (integracji charyzmatycznej)
 - b. zespołach misji współdzielonej
 - c. ramach posług pijarskich
3. Jednym z ważniejszych sposobów wyrażenia tego zaproszenia jest nacisk kładziony na duszpasterskie procesy włączenia w Kościół poprzez Szkoły Pobożne, skierowane głównie do młodych.
4. Obecny dokument nawiązuje do istniejących już dokumentów i je uzupełnia o ogólne spojrzenie na misję współdzieloną, posługi pijarskie i duszpasterskie procesy włączenia w Kościół i Szkoły Pobożne.
5. Dokumenty, do których się odwołuje są następujące¹:
 - a. "Laikat w Szkołach Pobożnych" (Kapituła Generalna 1997), który zawiera projekt instytucjonalny [laikatu] w Szkołach Pobożnych
 - b. "Charyzmat pijarski" (Kapituła Generalna 1997)
 - c. "Tożsamość pijara zakonnika i pijara świeckiego. Wyjaśnienie pojęć" (Kongregacja Generalna 1999)
 - d. "Konstytucje i Reguły" (Kapituła Generalna 2003)
 - e. "Dyrektorium Laikatu" (Kapituła Generalna 2009, dokument ad experimentum)
 - f. "Bractwo w Szkołach Pobożnych" (Kongregacja Generalna 2011)
6. Wypada także wskazać na "Wskazówki wobec planu formacji laikatu pijarskiego" (Kongregacja Generalna, 2004), różne materiały i doświadczenia istniejące w Zakonie² oraz "Posłannictwo pijarskie" (1999)..
7. Sposoby uczestniczenia w Szkołach Pobożnych są wielorakie. Wszystkie są wartościowe i się uzupełniają. Przywołanie tej różnorodności uczyni wkład niniejszego dokumentu bardziej jasnym, choć odniesienie będzie tylko do niektórych form:
 - a. Adresaci.
Najszersza grupa, do jakiej skierowane jest posłannictwo pijarskie to dzieci i młodzież, z

¹ Dokumenty te zebrane są i podane jest wyjaśnienie pojęć w "Bractwie Szkół Pobożnych", Kongregacja Generalna 2011.

² Zobacz w "Bractwo Szkół Pobożnych", Kongregacja Generalna 2011.

których bardzo wielu to osoby biedne i potrzebujące. Działalność pijarska skierowana jest również do rodzin i osób, które pracują – przez zatrudnienie lub w ramach wolontariatu – w naszych dziełach. Bóg mówi przez te osoby, przez ich porzeby i ich oczekiwania. Ich uczestnictwo w Szkołach Pobożnych jest fundamentalne, skoro one są racją ich istnienia i jego celem.

b. Współpracownicy.

Osób, które współpracują w szkołach, parafiach, dziełach edukacji nieformalnej, jako wychowawcy, katecheci, animatorzy, współpracownicy, przez bezpośrednie działanie lub wsparcie jest bardzo wiele. Bez ich wkładu trudno sobie wyobrazić Szkoły Pobożne. Ten sposób przynależności – współpracy – nie jest automatyczny przez sam fakt, iż osoba jest w środowisku pijarskim, ale wymaga procesu zbliżenia, którego celem jest bycie współpracownikiem.

c. Misja współdzielona.

Niektóre osoby przeżywają swoje zaangażowanie w zadania pijarskie jako coś fundamentalnego dla ich własnego powołania chrześcijańskiego. Misja pijarska ich pociąga i chcą w niej uczestniczyć z coraz większym oddaniem. Ten sposób przynależności wymaga – oprócz decyzji osoby zainteresowanej i odpowiedzialnych z to pijarów – także procesu wzajemnego poznania, który przysłuży się postępującej identyfikacji z misją pijarską i jej przyjęciu, jako integralnej części ich powołania chrześcijańskiego. Na zakończenie tego procesu rozpoczyna się misja współdzielona, która związana jest – co najmniej – z posłaniem przez Szkoły Pobożne, właściwą celebracją uwydatniającą ten moment, być może nadaniem posłannictwa lub posługi, regularnym uczestnictwem w grupie, stałym działaniem wyrażania misji współdzielonej lub przynajmniej jednostkowymi akcjami oraz z formacją ustawiczną.

d. Integracja charyzmatyczna.

Są osoby, które tak bardzo z charyzmatem pijarskim, że chcą przeżywać swoje naśladowanie Jezusa na styl pijarski. Pragną intensywnie, w sposób osobisty i wspólnotowy, uczestniczyć w pijarskiej duchowości, posłannictwie i życiu. Ten sposób przynależności wymaga długiego procesu katechumenatu, który będzie zawierał doświadczenia związane z duchowością kalasantyńską, formację pijarską, formy zaangażowania na rzecz innych, spójny, chrześcijański styl życia oraz aktywną obecność we wspólnotcie. Proces ten kończy się Bractwem Szkół Pobożnych. Ten sposób przynależności wymaga decyzji osoby zainteresowanej i akceptacji Bractwa podjętej przez odpowiedzialnych za nie. Osoba, składając przyrzeczenie, wstępuje się do Bractwa i staje się jego częścią.

e. Integracja charyzmatyczna i prawna..

Niektórzy członkowie Bractwa pragną zrobić krok w stronę jeszcze większej integracji ze Szkołami Pobożnymi za sprawą związania prawnego w ramach charyzmatu. Rezultatem tego dążenia może być włączenie się na jakiś czas we wspólnotę zakonną lub w misję pijarską, bądź też pragnienie silniejszego złączenia swego życia z demarkacją i Zakonem. Przynależność do Bractwa jest tym samym ubogacona złączeniem prawnym, czasowym lub stałym, co uzewnętrznia się w postaci umowy lub statutu.

f. Zakon Szkół Pobożnych.

Zakonnicy pijarscy są członkami Zakonu Szkół Pobożnych. Chodzi o uczestnictwo doskonale, bowiem zakonne powołanie pijarskie oznacza poświęcenie się całkowite i integralne pijarskiemu życiu, duchowości i posłannictwu. W ten sposób Zakon żył w czasie całej swej historii, tak też ujmuje się to w naszych dokumentach i odzwierciedla w prawie. Jako "dusza" Szkół Pobożnych, zakonnicy nie tylko troszczą się o swoje powołaniem, ale

również wypełniają funkcję charyzmatycznego przewodnictwa, którego celem jest rozwój i wkład pozostałych sposobów przynależności w pijarskim charyzmacie i w Szkołach Pobożnych. Tym samym, wspieranie duszpasterstwa powołań ukierunkowanego na pijarskie życie zakonne stanowi jedno z fundamentalnych zadań wszystkich osób, które uczestniczą w życiu i posłannictwie Szkół Pobożnych.

8. W dalszej części tego dokumentu przedstawimy nowe aspekty: zespoły misji współdzielonej, posługi pijarskie i duszpasterskie procesy włączenia w Kościół poprzez Szkoły Pobożne.
9. Wypada, aby każda demarkacja dysponowała swoim Statutem, bądź przynajmniej planowaniem, które uporządkuje różne inicjatywy służące uruchomieniu spotkań zwołujących i sposobów uczestnictwa w Szkołach Pobożnych.

Zespoły misji współdzielonej

10. Często terminem "misji współdzielonej" nazywa się wszelką działalność podejmowaną w dziełach pijarskich wspólnie, przez zakonników i świeckich.
11. Niewątpliwie, odnosząc to do Szkół Pobożnych, chodzi przede wszystkim o jeden ze sposobów przynależności. Dotyczy on osób, które – przyjmując zaproszenie bądź będąc przyjęte przez Zakon – identyfikują się z posłannictwem pijarskim w oparciu o postawę wiary i zobowiązanie. Zakłada on wcześniejsze przygotowanie oraz pewien formalny znak wzajemnego zobowiązania³.
12. Aby ująć to z większą jasnością nazywamy je tutaj "zespołami misji współdzielonej". Zespoły uczestniczą w działaniu, w misji, którą podejmuje się w ramach dzieła pijarskiego. Mówi się o nich w liczbie mnogiej (zespoły), ponieważ misję się współdzielili w dziele konkretnym, tam, gdzie się jest i zawiera ona również posłannictwo pijarskie danego miejsca, demarkacji i całego Zakonu, która jest realizowana wspólnie z innymi zespołami.
13. Chodzi o włączenie w ramach pewnego procesu i zakłada decyzję obu stron, tak osoby, która przyłącza się do zespołu, jak i odpowiedzialnych za niego. Służyć temu winien program poznania, formacji, identyfikacji i przynależności.
14. Możliwości prowadzące do utworzenia zespołów misji współdzielonej złożonych z nauczycieli, katechetów, animatorów, zaangażowanych w duszpasterstwo, rodzin, uczniów, współpracowników, itd., są bardzo różne.⁴
15. Drogi, jakie prowadzą do utworzenia zespołów misji współdzielonej również są różne i pozostają w funkcji wobec konkretnej sytuacji: w zależności od środowiska lokalnego i demarkacyjnego, w jakich te zespoły powstają, w zależności od tego, do kogo się skierowane (pracownicy szkół, parafii, dzieł nieformalnych, rodzin, itd.), mają różny rytm i czas trwania (np. co dwa tygodnie przez dwa lata), itd.
16. W każdym przypadku pewne działania są konieczne:
 - a. Potrzebne jest grono osób, które podejmie się zadania nakreślenia procesu, skierowania zaproszenia, towarzyszenia i zainicjowania zespołów misji współdzielonej w demarkacji – za aprobatą Przełożonego demarkacyjnego i jego Rady oraz przy wsparciu wspólnot zakonnych, których to dotyczy. Gdy zespoły te już działają, mogą stać się odpowiedzialne za kolejne zaproszenia i procesy, ale zawsze przy koordynowaniu tych działań przez demarkację.

³ "Laikat w Szkołach Pobożnych", 21. "Dyrektorium Laikatu", 52, "Bractwo Szkół Pobożnych", str. 18.

⁴ "Laikat w Szkołach Pobożnych", Kapituła Generalna 1997 poświęca punkt 21 szczegółowemu ich wypunktowaniu.

- b. Potrzebne jest właściwe zaproszenie skierowane do tych osób, które – w oparciu o swój wybór wiary – pragną bardziej włączyć się w misję pijarską ponad to, co wypełniają w tym konkretnym dziele, w jakim pracują, by w ten sposób umiejscowić się w pijarskiej misji środowiska lokalnego, demarkacyjnego i całego Zakonu.
 - c. Potrzebny jest proces formacyjny, który będzie obejmował elementy poznania, formacji, identyfikacji i przynależności. By osiągnąć ten cel należy zatroszczyć się o różne elementy⁵: informowanie, relacje osobiste, wzrastanie w walorach ludzkich i chrześcijańskich, przyjmowanie na siebie pewnych odpowiedzialności, poznanie Kalasancjusza.
 - d. Potrzebna jest decyzja zainteresowanej osoby i Przełożonego demarkacji, albowiem chodzi o obustronne zobowiązanie współdzielenia misji pijarskiej.
 - e. Należy ustalić czas trwania tego wzajemnego zobowiązania, czas ten będzie można przedłużyć⁶.
 - f. Potrzebny jest formalny wyraz obustronnego zaangażowania⁷, w normalnych okolicznościach w czasie Eucharystii celebrowanej w pijarskiej wspólnocie chrześcijańskiej.
 - g. Potrzebne jest zainicjowanie jednego lub kilku zespołów, złożonych przez zakonników i świeckich, które uzewnętrzniałyby, dzień po dniu, misję współdzieloną: w konkretnych zadaniach, formacji ustawicznej, spotkaniach z innymi zespołami, przyjęciu pewnych dostępnych odpowiedzialności, itd.
 - h. Potrzebne jest wyznaczenie osoby, która wraz ze swoją ekipą, weźmie na siebie odpowiedzialność za realizowanie tego projektu w demarkacji.
17. Sekretariat Generalny ds. integracji charyzmatycznej i misji współdzielonej służy pomocą w inicjowaniu tych zespołów i zainteresowanym oferuje materiały oraz dotychczasowe doświadczenia.
18. W każdej demarkacji i w Zakonie będzie się prowadzić spis osób, które związane są z nami misją współdzieloną, aby tę formę przynależności upubliczniać i aby w każdym miejscu móc weryfikować i wspierać ten pijarski wybór.

Posługi pijarskie⁸

19. Oprócz zakonników posłannictwo pijarskie wypełnia dzisiaj w Kościele także wielu świeckich, którzy związani są z naszym Zakonem różnymi rodzajami przynależności. Świeccy ci są aktywnymi i oddanymi członkami naszych dzieł apostoelskich i pełnią odpowiedzialne role w naszych instytucjach zgodnie ze swoją dyspozycyjnością, zaangażowaniem oraz przygotowaniem ludzkim, duchowym, zawodowym i pedagogicznym⁹.
20. Wskazane jest, by obecnie dać impuls uznanym posługom, które stopniowo będą oferowane świeckim w Szkołach Pobożnych¹⁰.
21. Do podstawowych kryteriów definiujących posługi pijarskie udzielane świeckim należy to, że:
- a. są fundamentalną służbą na rzecz Szkół Pobożnych i ich posłannictwa;
 - b. posługa ta jest trudna do wykonania za pomocą innych funkcji i zleceń;

⁵ "Dyrektorium Laikatu" w punktach 52-54 wskazuje na naturę, cele i drogę. Również w drugiej części "Wskazówek wobec planu formacji laikatu pijarskiego", w rozdziale 2 konkretyzuje się to itinerarium.

⁶ Interesujące byłoby zobowiązanie odnawiane co dwa lata.

⁷ Mógłby to być tekst "misji pijarskiej" z Kapituły Generalnej 1997 (str. 16) lub z dokumentu "Misja współdzielona w Szkołach Pobożnych" z tej samej Kapituły, jak również czerwona odznaka przeznaczona dla absolwentów bądź Wstęp do Konstytucji Kalasancjusza.

⁸ Ephemerides z czerwca 2011 rozpoczyna się artykułem wstępnym Ojca Generała poświęconym posługom pijarskim, który warto mieć na uwadze.

⁹ Konstytucje, 98.

¹⁰ "Dyrektorium laikatu", nr 72-75. "Wskazówki wobec planu formacji laikatu pijarskiego", str. 75-76. "Bractwo Szkół Pobożnych", nr 25-26.

- c. wymaga specjalnej formacji;
 - d. wiąże się z zobowiązaniem podjętym przez osobę na czas relatywnie długi;
 - e. powierzenie posługi ma formę zewnętrzną podczas wspólnotowej celebracji.
22. Posługi pijarskie, jakie proponujemy wspierać to, oprócz posługi duszpasterskiej, posługa wychowania chrześcijańskiego i posługa troski o biednych służąca społecznej przemianie¹¹.
23. Posługa świeckiego duszpasterza.
Osobie przyjmującej święcenia Kościół powierza posługę duszpasterską, a w ramach niej – z urzędu – zadanie głoszenia Słowa, przewodniczenia celebracjom, ożywianie ducha miłosierdzia i komunii. Przyjmuje posługę jedności i przewodzenia w imię Jezusa Chrystusa, czuwania nad wiernością wspólnoty i każdego z jej członków wobec otrzymanego powołania i powierzonej misji. Osoba przyjmująca posługę świeckiego duszpasterza uczestniczy w posłudze, jaką posiada osoba wyświęcona i dzieli z nią pieczę duszpasterską nad wspólnotą i odpowiedzialność za spotkania, animację, formację i zarządzanie.
24. Posługa wychowania chrześcijańskiego.
Posługa wychowania chrześcijańskiego jest zleceniem, jakie Szkoły Pobożne powierzają, aby ożywiać obszary pijarskiej misji edukacyjnej bądź budowania wspólnoty, w stałej jedności z innymi podmiotami uzewnętrzniającymi życie i posłannictwo Szkół Pobożnych. Do obszarów tych należy: towarzyszenie rodzinom, kierownictwo duchowe dzieci i młodzieży, troska o powiązanie między działalnością szkolną a zajęciami pozalekcyjnymi i ich poszerzanie, wprowadzenie do modlitwy i troska o przeżycia religijne, określone funkcje w zarządzaniu, itd.
25. Posługa troski o biednych prowadząca do społecznej transformacji.
Posługa troski o biednych służąca społecznej transformacji obejmuje wszystkie te działania, jakie Szkoły Pobożne uznają za właściwe, aby poszerzać w posłannictwie pijarskim wymiar transformacji społeczeństwa. Obszary tej posługi mogą być następujące: edukacja ukierunkowana na transformację społeczną, specyficzna troska o dzieci z trudnościami w nauce, walka z wykluczeniem, domy dla dzieci ulicy, wolontariat, współdziałanie w pracach prowadzonych przez nasze podmioty na rzecz utrzymania naszych dzieł społecznych, ożywianie sieci społecznościowych, ekonomia solidarnościowa, współpraca międzynarodowa, pomoc emigrantom, itd.
26. Niektóre podstawowe aspekty związane z udzielaniem posług pijarskich osobom świeckim:
- a. Należy wybrać osoby, które przynależą do zespołów misji współdzielonej bądź Bractw pijarskich¹².
 - b. Należy określić etap formacji początkowej zgodnie z zaleceniami formacji i przygotowania do pełnienia posłannictwa tak dla osoby, która ma przyjąć posługę¹³ jak i dla dzieła pijarskiego, w którym ma być ona spełniana¹⁴.
 - c. Posługi udzieli odpowiedni Przełożony Wyższy – w imieniu demarkacji, Bractwa, zespołów misji współdzielonej i pijarskiej wspólnoty chrześcijańskiej.
 - d. Należy zatroszczyć o formalny wyraz obustronnego zobowiązania¹⁵, zazwyczaj w czasie celebracji eucharystycznej w łonie pijarskiej wspólnoty chrześcijańskiej.
 - e. Posługi udziela się na dłuższy, przedłużany, czas¹⁶.

¹¹ Łączy się tutaj posługę specjalnej troski o dzieci biedne z celem szkoły, jakim jest reforma społeczeństwa i odnowa Kościoła.

¹² Posługę świeckiego duszpasterza można powierzyć pijarom świeckim i osobom z Bractwa pijarskiego, podczas gdy pozostałe osoby mogą włączyć się jako członkowie zespołów misji współdzielonej.

¹³ Dla posługi świeckiego duszpasterza można pomyśleć - poza przygotowaniem w zakresie duszpasterstwa w samej demarkacji - o formacji, która będzie prowadziła do zdobycia oficjalnego tytułu naukowego z teologii. W przypadku pozostałych posług należy plan formacji dostosować do konkretnych warunków.

¹⁴ Wskazane jest odpowiednie przygotowywanie wspólnoty i dzieła, które mają przyjąć osobę z powierzoną posługą, gdy zakończy ona swój czas formacji i rozpocznie wypełnianie posługi.

¹⁵ Mógłby to być tekst "Memoriału do kard. Tontiego".

- f. Posługę pijarską zawsze wypełnia się w zespole¹⁷, który towarzyszy osobie w ciągu całego czasu jej pracy, w decyzjach, formacji ustawicznej, itd.
27. Sekretariat Generalny integracji charyzmatycznej i misji współdzielonej ofiaruje pomoc we wprowadzaniu w życie zespołów, o których mowa, i oddaje do dyspozycji osobom zainteresowanym materiały i posiadane doświadczenia.
 28. W każdej demarkacji i w Zakonie będzie się prowadzić spis osób, którym udzielono posługi pijarskiej.

Duszpasterskie procesy włączenia w Kościół i w Szkoły Pobożne

29. Pijarska działalność duszpasterska obejmuje wiele obszarów: samą szkołę oraz dzieła edukacji nieformalnej, formację religijną, celebracje liturgiczne, wprowadzenie w modlitwę, kierownictwo duchowe, grupy dziecięce i młodzieżowe, dni skupienia i rekolekcje, uwrażliwienie społeczne i pracę charytatywną, przygotowanie do sakramentów, itd.
30. W obecnym czasie winniśmy szczególnie dbać o procesy włączenia w Kościół i w Szkoły Pobożne.
31. Nie chodzi wyłącznie o przekazanie wiary, ale również o włączenie we wspólnotę wiary, która razem pragnie iść dzisiaj za Panem. Szkoły Pobożne, jako część Kościoła wyrażająca się we wspólnocie, jawi się jako konkretna i przyciągająca dla wielu, czy to osób konsekrowanych, jak zakonnicy, czy powołanych jako świeccy pijarzy, forma eklezyjalnego włączenia.
32. Każda demarkacja winna opracować plan służący inicjowaniu procesów duszpasterskich, które rozpoczęte we wczesnym wieku, sięgać będą poza etap szkolny.
33. W opracowaniu tego planu, poza uwzględnieniem sytuacji właściwej dla danego wieku, pomoże również:
 - a. Punkt wyjścia zgodny ze stopniem związania ze Szkołami Pobożnymi: absolwenci, rodziny, nauczyciele, współpracownicy.
 - b. Horyzont, ku któremu zmierzamy: rozwój ludzki i chrześcijański osób, ku zespołom misji współdzielonej, ku Bractwu, ku życiu zakonnemu.
 - c. Uznanie, że czymś bardzo ważnym jest, aby ten plan obejmował również specjalne zaproszenie do podjęcia zakonnego powołania pijarskiego, co z kolei domaga się specyficznych projektów dobrze wpisanych w plan ogólny.
34. Użyteczne może być zaproszenie wszystkich osób bliskich nam i współpracujących z nami do udziału w procesie większego związania ze Szkołami Pobożnymi i przedstawienie im drogi prowadzącej do misji współdzielonej i Bractwa¹⁸. Stąd może zrodzić się załączek obu sposobów przynależności.
35. Gdy do tego kroku dodane zostaną, ponawiane okresowo, nowe zaproszenia skierowane do nauczycieli i współpracowników przybliżających się do świata pijarskiego, będzie można rozpocząć procesy duszpasterskiej opieki nad dziećmi i młodzieżą, poza działaniami służącymi uzupełnianiu grup już istniejących.
36. W ramach procesów duszpasterskich należy troszczyć się o:
 - a. Skompletowanie zespołu wychowawców, pracującego wspólnie, objęty uważną formacją stałą prowadzoną w odpowiednich grupach, w których będzie realizowany własny proces rozwoju osobistego i naśladowania Jezusa.

¹⁶ "Dyrektorium Laikatu", 73. Można przewidzieć okres dziesięciu lat dla posługi świeckiego duszpasterza i siedem lat dla pozostałych posług.

¹⁷ Do zespołu winni wejść także zakonnicy pijarscy, którym już powierzono, co oczywiste, posługi pijarskie.

¹⁸ Program "Oblicze" w Trzeciej Demarkacji jest tego przykładem. Istnieją też inne doświadczenia w Zakonie w tej dziedzinie.

- b. Różne elementy życiowe: doświadczenie Boga, integralną formację i rozwój osobisty, styl życia, zaangażowanie dla dobra innych, dzielenie się w grupie.
 - c. Pewnymi narzędziami edukacyjnymi mogą być: kompleksowy plan formacji intelektualnej i osobistej, modlitwa i celebracje, proponowane doświadczenia, projekt życiowy, systematyczne dzielenie się we wspólnocie tym, co się przeżywa, towarzyszenie osobom, postępujące dzielenie się, poznanie różnorodnych rzeczywistości pijarskich, itd.
 - d. Przynależenie do ośrodka większego aniżeli własna grupa; może nim być szkoła, parafia, jakiś ośrodek albo dzieło pijarskie, ...
 - e. Plan edukacyjny [formacyjny] uwzględniający pewne etapy, działania i znaki, które będą odzwierciedlały dokonujący się postęp. Mogą to być edukacyjne etapy "zasiewu" [informowania], proponowania, włączenia w katechumenat, rozeznawania powołania i decyzji o kościelnym zaangażowaniu.
 - f. Propozycję zaangażowania wyrażającą się szczególnie w postaci czterech sposobów przynależności do Szkół Pobożnych.
 - g. Wymiar powołaniowy obecny w czasie całego procesu, prowadzący do odkrycia, czego Pan oczekuje od każdej z osób.
37. Dla dobrego przebiegu tych procesów niezbędny jest odpowiedni zespół wychowawców, mający dobrą formację, pielęgnujący tożsamość pijarską i jakość życia chrześcijańskiego. Najlepszym sposobem odpowiedzi na tę potrzebę jest zapewnienie, by każdej grupie uczestniczącej w tym procesie towarzyszyły osoby, które przynależą do grup bardziej zaawansowanych – albo zakonników albo członków Bractwa.
38. Sekretariat Generalny integracji charyzmatycznej i misji współdzielonej, szczególnie poprzez komisję duszpasterską ofiaruje swoją pomoc w uruchomieniu tych zespołów i oddaje do dyspozycji materiały i dotychczasowe doświadczenia. Również Sekretariat Generalny duszpasterstwa powołań może wnieść ciekawe uwagi i materiały, by ubogacić tę pracę.